

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

CAPUT III.

*Quando Communicandum ex
Præcepto Ecclesiæ.*

1. **S**ANÈ in Paschate, quod his verbis imponitur, *Cap. Omnis utriusque sexus de penitentis, & remissionibus.*

Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, semel in anno confiteatur, suscipiens reverenter, ad minus in Pascha, Eucharistia Sacramentum, nisi fortè proprii Sacerdotis consilio, ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab huiusmodi perceptione duxerit abstinendum: alioquin, & vivens ab Ecclesia ingressu arceatur, & moriens Ecclesiastica careat sepultura.

2. Advertis in iure communi nullam excommunicationem fulminari contra non communicantes in Paschate? Videat igitur quisque, quid in sua Diœcesi disponatur: cetera in nostra Panormitana indicitur in Synodo ultima, quæ est anni 1652. *cap. 4. de Eucharist. num. 51.* excommunicatio, sed ferenda, additurque: Et incurrant, excommunicationem, nisi moniti resipiscant. Quare monitio præcedere debet, ut incurratur de facto.

3. Adverte item, non peccare, nec pœnam incurrere eum, qui habet causam rationabilem, à suo Confessario approbatam, non communicandi in Paschate: quare si Confessarius iudicet prudenter, pœnitentem fore meliùs dispositum post Pascha, tunc illi tempus proportionatum extendat. At, quòd

meretrix v. g. quæ est in peccato, communionem tunc omittat, non est excusanda: unde peccabit contra hoc præceptum, si non communicat: quia non est rationabilis causa, nolle relinquere peccatum.

4. Declaravit autem Eugenius, ut habet Bellarm. *in declarationibus Concil. sess. 3. cap. 9.* Communicantes intra hebdomadam sanctam, vel intra octavam Paschatis satisfacere præcepto, ut interim taceam, in multis locis esse legitimè intro ductam consuetudinem, qua possit hoc præceptum impleri quocunque die Quadragesimæ: ut videre est apud Leandrum *numer. 4. disp. 3. quæst. 11.* Quòd autem declaravit sacra Congregatio, posse à prima Dominica Quadragesimæ huic præcepto satisfieri, dicit quidem Joannes à D. Thoma apud Delgadillo *de Eucharist. dub. 13.* Sed mihi declaratio hæc non est authentica, & cum non assignetur dies, quæ data est, est satis incerta.

5. Melius id suaderi posset ex illa sententia ejusdem Delgadillo *cap. 20. dub. 13.* quæ vult, præceptum de communionem fidelibus ab Ecclesia datum esse, sicuti præceptum de confessione: utraque enim (ait) ex congruentia fit in Paschate: at satis est, si fiat semel in anno. Multò ergo magis (dicit aliquis) observabitur hoc præceptum, si fiat in Quadragesima: Dictam sententiam pluribus probare contendit dictus Delgadillo, quam ego confirmarem ex præcitatis verbis Canonis (*ad minus in Paschate*) & ex illi: *Trid. sess. 13. can. 9. (singulis annis saltem in Paschate.)* Siquidem, si tibi in-

diceret iudex, ut te sisteres coram illo, saltem in fine mensis, nonne legitime comparere posses quocunque die mensis? Ita igitur in casu nostro, &c.

Hanc tamen sententiam ideò non approbo, quia est contra sensum, & utrum omnium fidelium, immò & Eugenij prædicti, concedentis solum illos quindecim dies à Dominica Palmarum, usque ad Dominicam in Albis inclusivè, his præhabitis.

Sacerdotes, an servant hoc Præceptum celebrando?

6. **I**nquires primò, Sacerdotes satisfaciuntne præcepto communio- nis Paschalis, si solum eo tempore Missam celebrent?

7. Respondeo, Satisfacere. Ita testante, & confirmante praxi. Si tamen tunc semel non celebrarent, obligarentur communicare laicè à manibus sui Pastoris, vel ejus delegati. Ita Leander cum alijs tractat. 7. disput. 3. quest. 26.

8. Objicies die Jovis Sancti omnes tenentur sumere Eucharistiam à manu sui Superioris, repræsentantis Salvatorem, qui in ultima Cœna communicavit Apostolos; ergo Sacerdos, sive tunc, sive ex extensione prædicti Eugenij, debet alio die Paschali communicare à sui Superioris, vel ejus delegati manu; Ergo sacrificando non observat Præceptum.

9. Respondeo, Gavantus in Rubric. Missal. p. 4. tit. 8. refert, verba Sacræ Congregationis, jubentis etiam Sacerdotes ad id teneri tunc; sed melius Quintanadvennas negat, hanc Con-

gregationis declarationem vim habere legis, cum authentica non sit: Certè alicubi hæc declaratio ignoratur, & alicubi usû recepta non est; siquidem Coninch. Tanner. Laym. apud Gobat de Commun. cas. 3. quest. 4. docet, licere cuivis eo die privatim celebrare. Imò ex Dicastillo tract. 5. de Eucharist. disp. 4. num. 28. etiam publicè in Germania: Si ergo eo die Jovis Sacerdos cum laude celebrat, non obligabitur Eucharistiam sumere à manu Superioris.

Non communicans in Paschate, an deinde teneatur?

10. **I**nquires secundò, An in Paschalibus, qui noluit, cum posset; vel non potuit, cum voluisset, Eucharistiam sumere; obligaturne sub mortali, proximè post illud tempus, commissum defectum compensare, communicando?

11. Ut huic quæstioni fiat satis, altius est ea, sed breviter repetenda: sciendum enim est: præcepta esse, (quantum facit ad nos) duplicis generis: Aliqua ita sunt affixa certò tempori, ut qui ea non adimplevit, licet cum culpa, die designato, non teneatur postea compensare: ejusmodi sunt præcepta juniorum, festorum, horarum Canonicarum, &c. quæ si non adimpleantur, non audiatur e. g. Missa die ipso festivo, non urget obligatio post diem. Aliqua verò sunt, quorum adimplerioni certa quidem dies præfigitur: verùm non ad finiendam, sed ad dilatandam obligationem, ita nimirum, ut qui illo præfixo die non ex-

D d 2 quitur,

quitur, quod imperatum fuit, exequi postea debeat, tantoque gravius peccet, quanto diutius differret, ut patet in citatione comparandi tali die coram Iudice, in praestanda solutione certo die, in solvendis decimis, & tributis, ac similibus.

12. His breviter memoratis, respondeo ad quaestionem propositam, afferendo de illa tres sententias. Prima est Suarj, aliorumque apud Dianam p. 3. tract. 4. resol. 41. putantium, eum, qui in Paschate non communicavit, obligari postea, statim ac poterit communicare. Ratio est, inquit, quia hoc praecipuum communicandi in Paschate est ex hac posteriori classe.

13. Secunda est Toleti, aliorumque apud eundem, afferentium, nequaquam obligari postea. Ratio est, inquit, quia hoc praecipuum est ex priori classe praecipuorum, & hoc videtur probare illa signata affixio ad Pascha in c. Omnis utriusque sexus; quasi in honorem, & cultum illius sacri temporis.

14. Tertia deducitur ex illa sententia Delgadillo, quam modò retuli num. 5. putantis, praecipuum Ecclesiae de communicando, urgere semel pro toto anno. Ex hac enim sententia sequitur, eum, qui communicavit semel in anno, jam amplius non esse obligatum compensare in alio anno. Quod si ne semel quidem communicavit in hoc, e. g. anno, si teneas, tale praecipuum esse de posteriori classe, obligaris in alio anno compensare; si esset de priorè, non obligaris.

15. Ex his sententijs prima, & secunda sunt probabiles; tertiam idè non approbo, quia doctrinam, in qua innititur, non approbavi dist. n. 5.

De habente impedimentum communicandi in Paschate.

16. Inquires tertio. Ad quid obligatur is, qui praevidet sibi de fore commoditatem communicandi in Paschate? Obligaturne praevinire? Respondeo: Si id eveniat in praedictis quindecim diebus Paschalibus, ut si praevidisti, te non posse communicare secunda hebdomada, tunc obligaris praevinire, atque adeò Evcharistiam sumere in prima. Patet, quia tunc urget de praesenti praecipuum: sicuti si quis praevidet die festivo, se non posse interesse sacro circa meridiem, obligabitur interesse primò mane.

17. At si id eveniat extra tempus Paschale, Fagundez Praecip. Ecclesiae, 3. lib. 1. cap. 5. num. 3. obligat ad praevinendum quia sicuti sententia modò num. 12. allata Suarj obligat etiam post Pascha eum, qui non potuit in Paschate; sic obligabit antea, si postea non poterit.

18. Azorius verò citatus ab eodem Fagundez absolutè negat, teneri praevinire: quia hoc praecipuum, ut dixit modò Toletus n. 13. est affixum Paschati, & non urget antea. Unde quemadmodum non teneor adesse Missae die Sabbati; si praevideo, me non posse die Dominico; ita in casu nostro. Quare, si ante Pascha communicasti propter impedimentum praevisum, & deinde fortè tollitur tibi tale impedimentum in

in Paschate; obligaris iterum commu-
nicare, quia antea in hac Azor. senten-
tiæ præceptum non implesti. At in sen-
tentiâ Fagundez, ablato fortè impedi-
mento, non obstringeris iterum com-
municare: quia in ejus sententiâ jam
satisfecisti præcepto. Utraque sen-
tentiâ est probabilis, sed illa Azorij
probabilior.

*Excommunicatus an urgeatur
ex hoc præcepto ad communi-
candum.*

19. Inquires quartò. Excommu-
nicatus, cui (ut omnes scimus)
prohibetur participatio communionis,
obligaturne ad quærendam ejus abso-
lutionem, ut sic communicet in Pas-
chate?

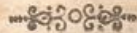
20. Respondeo: certum est, si
per ipsum non stat, quòd absolutio ipsi
conferatur, eum non obligari ad com-
municandum, sicut nec ad Missam au-
diendam, ducta paritare à detento in-
voluntariè in carcere: qui nec ad Mis-
sam, nec ad Communionem, si in car-
cere non adsit, qui hæc conferat, obli-
gatur: obligari etiam ad impossibile
nemo potest.

21. Sed difficultas est de illo ex-
communicato, qui posset quærare, &
obtinere absolutionem, & non quærit:
an hic non solùm peccet, habitualiter
persistendo in excommunicatione; ve-
rùm etiam contra præceptum commu-
nicandi in Paschate.

22. Fagundez, Azor, aliique
apud Leandrum tract. 17. disp. 3. quest.
7. putant, hunc obligari, & consequen-
ter peccare, etiam peccato contra præ-

ceptum communicandi in Paschate:
quia, inquiunt, debemus tollere om-
nia impedimenta, ut uniamur cum
Christo. At Delgadillo cap. 2. de Euc-
char. quest. 33. sustinet, excommunica-
tum non obligari ex vi præcepti de
communicando in Paschate, ut etiam
de constituendo semel in anno, ad pro-
curandam absolutionem. Quare non
procurando, unico peccato, peccat,
habitualmente persistendo in excommu-
nicatione; non autem & altero contra
præceptum Ecclesie de communican-
do, & constituendo: sicut enim prædi-
cti Authores fatentur, incarceratum,
& infirmum non obligari ad quæren-
dam liberationem, vel sanitatem, ut
communicet in Paschate, & audiant
Missam; ita neque excommunicatus,
uti etiam incarceratus, ob non solum
debitum, non obligatur citius debitum
solvere, ut sacrum audire possit, quæ
est doctrina Dianæ p. 5. tr. 9. res. 88.
esto enim peccet contra justitiam, non
quærendo solvere, cum possit; non ta-
men peccat contra Religionem, sacrum
non audiendo: ita in casu nostro.

23. Ad illud de unitate, quod af-
fert Fagundez, responderi posset obli-
gari nos quidem ad hanc, ex vi præce-
pti charitatis in Deum, sed non ex vi
præcepti communionis, confessionis,
& auditionis sacri: quæ esto condu-
cant, tanquam ad finem, ad hanc uni-
tatem cum Christo Domino; finis ta-
men legis non cadit sub legem. Hæc
sententiâ Delgadilli non valde displi-
cet, sed certè illa Fagundez est tutior.

*Non communicans in Paschate,
an sit suspectus de hæresi?*

24. **E**ste suspectum, putat Sanctarellus, quem citat, sequiturque Diana *par. 4. tr. 8. resol. 38.* Non esse censet Penna cum Farinacio *quest. 178. num. 29.* Mihi placet distinctio Bordonii *cap. 21. in trib. num. 50.* non esse suspectum absolute: sed si moneatur ab Episcopo, & tamen non recipiat communionem; tunc sanè contrahere suspicionem hæresis: quia tunc præsumitur, à communi fidelium vita recedere, vel Ecclesiæ præceptum negare, seu parvi facere, vel ejusdem Ecclesiæ potestatem imponendi præcepta denegare: quæ certè ante monitionem præsumere non debemus, cum solum negligentiam palmarem suæ salutis, sicuti in similibus aliis peccatoribus, tunc solum notare debemus, & non aliud.

25. Quod dicimus de Communionem, dic sub eadem distinctione de non suscipiente Sacramentum Pœnitentiæ semel in anno, ut idem Bordonus notat ibidem.

CAPUT IV.

*Ubi communicandum, & à quo
in Paschate?*

1. **N**ullum invenio in Sacris Canonibus præceptum, ut quis Paschalem Communionem peragat in Ecclesia Parochiali: solum enim *in cap. Omnis utriusque sexus*, imponitur, esse Communionem suscipiendam à manibus sui Sacerdotis, hoc est, sui Pasto-

ris. Quare hæc duo, communicare in Parochia, & communicare ex manibus sui Parochi, quamvis soleamus pro eodem accipere; tamen in rigore satis diversa sunt; hoc enim præceptum est, illud non item. Unde fit, ut si communices è manibus tui Pastoris in aliena Ecclesia, satisfacias præcepto: ut contra, si in Ecclesia Parochiali, sed non è manibus tui Parochi, nec ejus delegati, præcepto non satisfacias.

*Quo peccato quis peccet, non
communicando in Parochia?*

2. **I**nquires primò, peccatne mortaliter, qui communicat quidem in Paschate, sed non in Parochia, seu, quod idem esse diximus in hoc tractatu, non à manibus sui Parochi?

Respondeo affirmative; per se loquendo, quia non servat, quod gravissimè jubetur *in d. c. Omnia*.

3. Dixi (per se loquendo) nam puto, eum, qui paratus est suum Parochum recognoscere, & fortè in anno pluries recognovit, communicando in sua Parochia, non irrogare injuriam gravem suo Parocho, si semel, aut iterum, quamvis sine causa, se subtrahat à jurisdictione Parochi, & communicet in aliena parochia; hic enim, habere etiam locum parvitatem materię putandum est.

*An servetur hoc Præceptum ab
omnibus in Cathedrali?*

4. **I**nquires secundò. An in Cathedrali possint omnes, qui sunt de Diœcesi, implere præceptum, ibi communicando?

Re-